

HOTĂRÎRE

În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 19 martie 2014 în mun. Chișinău

Hotărârea integrală fiind întocmită la 04 aprilie 2014

19 martie 2014

mun. Chișinău

Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Ghenadie Pavliuc

grefier Diana Garaz.

în prezență: reclamantului, d/nul Mircea Iuga;

în lipsa: reprezentantului pârâtului, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, citat în mod legal, potrivit avizului de recepție a corespondenței din 05 martie 2014.

Examinând în ședință publică pricina civilă la cererea de chemare în instanța de contencios administrativ a lui Mircea Iuga împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea dreptului pretins și obligarea emiterii actului administrativ cerut de reclamant, judecând pricina în limitele pretențiilor înaintate și susținute de reclamantă în cadrul judecării pricinii, –

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. La 18 februarie 2014, Mircea Iuga a depus cerere de chemare în instanța de contencios administrativ împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea dreptului pretins și obligarea emiterii actului administrativ.

2. Drept temei în susținerea acțiunii, reclamantul Mircea Iuga a indicat că, în fapt, după o activitate de 30 ani 8 luni 14 zile, în diverse instanțe judecătorești din Republica Moldova, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 22 februarie 2007, i s-a stabilit o indemnizație lunară viageră în mărime de 90% față de salariul mediu plătit în funcția de judecător al Curții Constituționale.

3. Prin hotărârea Judecătoria sect. Buiucani, mun. Chișinău din 21 august 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, i-a recalculat indemnizația lunară viageră conform articolului 26 alin. (4) și (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului și art. II al Legii nr. 37 din 7 martie 2013.

4. Ulterior, în conformitate cu Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 (M.O. nr. 14-16/32 din 21 ianuarie 2014), salariile judecătorilor au fost majorate prin indexarea lor, raportată la salariul mediu pe economie, începând cu 01 ianuarie 2014.

5. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13 decembrie 2013 a fost aprobat salariul mediu pe economie, prognozat pentru anul 2014, în mărime de 4225 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

6. Potrivit articolului 26 alin. (4) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorul demisionat „are dreptul [...] la o indemnizație lunară viageră în condițiile prezentei legi”, iar alin. (5) al articolului nominalizat stipulează imperativ că „dacă judecătorul are o vechime în funcție de judecător [...] de la 30 la 35 ani beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 90% [...] față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținându-se cont de indexarea salariului”.

7. Consideră că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău era obligată să-i efectueze automat recalcularea indemnizației lunare viagere și, luând în considerație precedentul refuz la plata indemnizației viagere benevol, solicită obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău să-i recalculeze indemnizația lunară viageră în mărime de 90 % reieșind din salariul mediu al judecătorului în exercițiu al Curții Constituționale a R. M., începând cu data de 01 ianuarie 2014, precum și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău ca în continuare să efectueze de sine stătător recalcularea și plata indemnizației lunare viagere, în modul și în mărimea prevăzută la art. 10 lit. lit. b) și c) al Legii privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 – în coroborare cu prevederile cuprinse în art. 26 alin. alin. (4) și (5) ale Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.1995.

8. Reclamantul Mircea Iuga, în cadrul ședinței de judecată, a susținut integral acțiunea în limita pretențiilor înaintate, solicitând astfel admiterea acesteia după conținut. În plus a mai adăugat că, la 14 februarie 2014 el s-a adresat către Casa Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău să-i recalculeze benevol indemnizația lunară viageră, însă la aceeași dată angajații acesteia i-au refuzat în admiterea cererii prealabile, sugerându-i să se adreseze instanței judecătorești.

9. Pârâtul: Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, deși a fost înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, fapt adevărat prin avizul de recepție a Î.S. „Poșta Moldova” din 05 martie 2014, reprezentantul acestuia nu s-a prezentat în judecată, nu a indicat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa. În cele din urmă, cu referire la prevederile art. 206 alin. alin. (3) și (5) CPC, s-a dispus posibil examinarea pricinii în lipsa reprezentantului pârâtului și remiterea copiei de pe hotărâre.

Aprecierea instanței:

10. Audiind reclamantul, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea integral, reieșind din următoarele considerente.

11. Conform dispoziției art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

12. Potrivit prevederilor art. 25 alin. (1) lit. b) și art. 26 alin. (1) lit. a) ale Legii contenciosului administrativ *„judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii. Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii”*.

13. În ședința de judecată s-a constatat că, prin hotărârea Curții Constituționale din 19 februarie 2007, judecătorului Mircea Iuga i-a fost acceptată demisia din funcția de judecător al acestei instanțe începând cu 23 februarie 2007.

14. Prin hotărârea Curții Constituționale din 22 februarie 2007, judecătorului Mircea Iuga i s-a stabilit începând cu 01 martie 2007, în locul pensiei pentru vechime în muncă, o indemnizație lunară viageră în mărime de 90% față de salariul mediu plătit în funcția de judecător al Curții Constituționale *f. d. 3 -4/*.

15. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, s-a menținut hotărârea Judecătoriei sect. Buiucani, mun. Chișinău din 21 august 2013, prin care s-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, să-i recalculeze lui Mircea Iuga indemnizația lunară viageră conform articolului 26 alin. (4) și (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului și art. II al Legii nr. 37 din 7 martie 2013 *f. d. 13 -15/*.

16. La 14 februarie 2014, reclamantul Mircea Iuga a înaintat o cerere în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, prin care a solicitat să i se recalculeze de urgență, indemnizația lunară viageră în mărime de 90% din salariu mediu plătit în prezent judecătorului Curții Constituționale, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (6) și art. 10 lit. a) din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, iar în continuare, fără o adresare suplimentară, să i se calculeze și să i se plătească indemnizația lunară viageră în ordinea și mărimea stabilită de art. 10 lit. b) și lit. c) din Legea privind salarizarea judecătorilor și art. 26 alin. (4) din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului *f. d. 16/*.

17. Reclamantul pretinde că, la aceeași dată, 14 februarie 2014, angajații Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău i-a refuzat să-i recalculeze benevol indemnizația lunară viageră, sugerându-i să se adreseze instanței judecătorești.

18. Conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.1995 (*în redacția legii până la modificările introduse prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 56 din 09.06.2011, în vigoare din 01.07.2011*), judecătorul, care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani calendaristici, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni în funcție de judecător are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 procente față de salariul lui mediu, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3 procente, dar în total nu mai mult de 80 procente față de salariul lui mediu, ținându-se cont de indexarea salariului. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului judecătorului în exercițiu.

19. Prin modificările introduse la art. II al Legii nr. 56 din 09.06.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, s-a stipulat că art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului va avea următorul cuprins: „Judecătorul are dreptul la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat”.

20. Concomitent, prin art. III din Legea nr. 56 din 09.06.2011, Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat a fost completată cu articolul 461 „Condițiile de stabilire a pensiei pentru judecătorii” care în alin. (1) a prevăzut că asiguratul care a atins vârsta menționată la alin. (2) și confirmă stagiul de cotizare prevăzut la alin. (3), din care cel puțin 15 ani în funcție de judecător, are dreptul la pensie în proporție de 75% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale judecătorului în exercițiu în ultima funcție deținută.

21. Conform hotărârii Curții Constituționale privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați nr. 27 din 20.12.2011, au fost declarate neconstituționale articolul II și punctele 7 și 9 ale articolului III din Legea nr. 56 din 9 iunie 2011 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative” în partea referitoare la art. 461 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 „Privind pensiile de asigurări sociale de stat.”

22. Astfel, din momentul când a fost declarat neconstituțional art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului în redacția Legii nr. 56 din 09.06.2011 și art. 461 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, aceste articole nu mai sunt aplicabile, or, o decizie a Curții Constituționale de admitere a neconstituționalității unor dispoziții legale va avea ca efect ieșirea din circuitul legislativ a prevederilor constatate ca neconstituționale. Prin urmare, la calcularea pensiei judecătorului urmează a fi aplicate prevederile art. 32 din Legea cu privire la statutul judecătorului în redacția precedentă și nu dispozițiile Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, de altfel, potrivit art. 46 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001, actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv, iar conform art. 47 lit. b) din aceeași lege, acțiunea actului legislativ încetează dacă acesta este declarat nul prin hotărâre definitivă a instanței competente.

23. Dispoziția art. 26 alin. (4) al Legii cu privire la statutul judecătorului, prevede că judecătorul demisionat are dreptul la pensie pentru vechime în muncă sau la o indemnizație lunară viageră în condițiile acestei legi.

24. Prevederile art. 26 alin. (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului stabilesc condițiile pentru stabilirea indemnizației lunare viageră, și anume dacă judecătorul demisionat are o vechime în funcția de judecător de cel puțin 20 de ani, acesta beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 80%; de la 25 la 30 de ani – de 85%, de la 30 la 35 de ani – de 90%, de la 35 la 40 de ani – de 95%; de la 40 de ani și mai mult – de 100% față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținându-se cont de indexarea salariului.

25. Astfel, la indemnizația viageră, spre deosebire de pensia pentru vechime în muncă, pot beneficia numai judecătorii demisionați, care corespund condițiilor art. 26 alin. (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului, iar la calcularea indemnizației viageră urmează a fi aplicate prevederile Legii cu privire la statutul judecătorului.

26. Conform prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, baza de calcul a pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioada de cotizare, cotele de contribuții stabilite și numărul total de luni de cotizare. Formula de calcul al venitului mediu lunar asigurat este redată în anexa nr.1, parte integrantă a acestei legi, pe când art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului prevede calcularea pensiei procentual față de salariul lui mediu.

27. Prevederile art. 32 al Legii nr. 545-XIII din 20.07.1995 au rămas în vigoare în varianta inițială până la modificările declarate neconstituționale, adică pensia judecătorului necesită de recalculat ținându-se cont de mărime salariului judecătorului în exercițiu. Sau, potrivit prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea privind actele legislative, în caz de divergențe între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică se aplică norma actului legislativ special.

28. Prin urmare, la calcularea pensiei judecătorului și a indemnizației viagere sunt inaplicabile formulele de calcul, din cele indicate la anexele Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

29. În consecință, indemnizația viageră și pensia judecătorului urmează a fi calculată ținând cont de salariul de funcție și gradul de calificare, fără a fi luate în considerație alte plăți (*indemnizații, premii, ajutorul material*).

30. În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (6) din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23.12.2013 (Monitorul Oficial nr. 14-16/32 din 21.01.2014), salariul de funcție al judecătorului din cadrul Curții Constituționale se stabilește în cuantum de 5,0 salarii medii pe economie.

31. Conform dispoziției art. 10 din aceeași Lege, stabilește că prevederile art. 4 din prezenta lege se pun în aplicare: a) de la 1 ianuarie 2014, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 80% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; b) de la 1 aprilie 2015, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 90% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; c) de la 1 aprilie 2016, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin conform articolului 4.

32. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 13 decembrie 2013 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014, s-a aprobat cuantumul salariului mediu pe economie, prognozat pentru anul 2014, în mărime de 4 225 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

33. Dispoziția art. 26 alin. (4) al Legii cu privire la statutul judecătorului, prevede că judecătorul demisionat are dreptul la pensie pentru vechime în muncă sau la o indemnizație lunară viageră în condițiile acestei legi.

34. Prevederile art. 26 alin. (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului stabilesc condițiile pentru stabilirea indemnizației lunare viagere, și anume dacă judecătorul demisionat are o vechime în funcția de judecător de cel puțin 20 de ani, acesta beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 80%; de la 25 la 30 de ani – de 85%, de la 30 la 35 de ani – de 90%, de la 35 la 40 de ani – de 95%; de la 40 de ani și mai mult – de 100% față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținându-se cont de indexarea salariului.

35. În temeiul prevederilor legale pre-citate, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău, avea obligația să procedeze prompt și involuntar la recalcularea indemnizației lunare viagere fără intervenția reclamantului Mircea Iuga, reieșind din salariul mediu al judecătorului în exercițiu al Curții Constituționale a R. M. și caracterului succesiv reglementat de Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23.12.2013, începând cu data de 01 ianuarie 2014, fără însă a-l pune în situație pe reclamant să se adreseze respectivei instituții și instanței judecătorești. Or, după răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale a R.M. nr. II-03/10-7773 din 11 octombrie 2013, elaborat la comunicatul Ministerului Justiției nr. 03/1134 din 29 noiembrie 2013, problema care stă la baza obiectului respectivului litigiu a fost deja soluționată în aparență și, în principiu, nu mai trebuia să se ivească astfel de litigii.

36. În cele din urmă, raportând împrejurările de fapt la circumstanțele de drept enunțate, instanța de judecată găsește de cuviință să oblige Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău să-i recalculeze lui Mircea Iuga indemnizația lunară viageră în mărime de 90 % reieșind din salariul mediu al judecătorului în exercițiu al Curții Constituționale a R. M., începând cu data de 01 ianuarie 2014 și, în continuare, să efectueze de sine stătător recalcularea și plata indemnizației lunare viagere lui Mircea Iuga, în modul și în mărimea prevăzută la art. 10 lit. b) și c) al Legii privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 – în coroborare cu prevederile cuprinse în art. 26 alin. alin. (4) și (5) ale Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.1995.

37. Instanța de judecată nu poate ajunge la o altă concluzie decât la cea sus-prezentată și, de asemenea, nefiind în stare să ia o altă atitudine față de exigențele reclamantului, de vreme ce probele prezentate și examinate în cadrul ședinței de judecată se potrivesc exact obiectului acțiunii și sunt raportate tocmai la fondul cauzei. Or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectivelor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participanți la proces.

38. Pentru aceste motive, apreciind probele după intima convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii, conducându-se după Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 03.10.2009 /*Cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ*/, conform art. 1, art. 16, art. 24, art. 25 alin. (1) lit. b), art. 26, art. 27, art. 30 ale Legii contenciosului administrativ și, în conformitate cu prevederile art. 236, art. art. 238 – 241, art. art. 277 – 278, art. 362 alin. (1) Codul de pr. civilă, instanța de contencios administrativ –

HOTĂRĂȘTE:

Se admite integral acțiunea lui Mircea Iuga împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea dreptului pretins și obligarea emiterii actului administrativ cerut de reclamant.

Se obligă Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău să-i recalculeze lui Mircea Iuga indemnizația lunară viageră în mărime de 90 % reieșind din salariul mediu al judecătorului în exercițiu al Curții Constituționale a R. M., începând cu data de 01 ianuarie 2014.

Se obligă Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău ca în continuare să efectueze de sine stătător recalcularea și plata indemnizației lunare viagere lui Mircea Iuga, în modul și în mărimea prevăzută la art. 10 lit. b) și c) al Legii privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013 – în coroborare cu prevederile cuprinse în art. 26 alin. alin. (4) și (5) ale Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544-XIII din 20.07.1995.

Hotărârea instanței de contencios administrativ asupra acțiunii judecate în fond poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

